
Verslag 9e Nationaal Gerontologiecongres: ‘Langer leven in de Nederlandse samenleving: De nationale uitdaging.’

Auteurs: Hester Trompetter, NVG-KNOWS

Samenvatting

Op vrijdag 3 oktober jl. werd te Ede het 9e Nationaal Gerontologiecongres van de NVG gehouden, met als leidende titel: ‘Langer leven in de Nederlandse samenleving: De nationale uitdaging.’

Op vrijdag 3 oktober jl. werd te Ede het 9e Nationaal Gerontologiecongres van de NVG gehouden, met als leidende titel: ‘Langer leven in de Nederlandse samenleving: De nationale uitdaging.’ Met een opkomst van ruim 230 bezoekers kan gezegd worden dat het congres goed bezocht is.

Na een korte opening van het congres door professor Dorly Deeg werd een plenaire lezing gehouden door Judith Koelemeijer, auteur van de boeken ‘Het zwijgen van Maria Zachea’ en het onlangs verschenen ‘Anna Boom’. In haar lezing ‘Daar praten we niet over – schrijven over wat liever niet gezegd wordt’ ging het over de werkwijze van Koelemeijer. Tijdens haar lezing loodste de schrijfster haar toehoorders langs alle stadia die ze doorliep om het opmerkelijke levensverhaal van haar hoofdpersoon Anna Boom op te tekenen. Interessant waren passages uit de lezing waarin Koelemeijer vertelde over haar bezoek aan Boedapest met de toenmalige 86-jarige Anna Boom en de ontelbare gesprekken die zij voerde met haar hoofdpersoon over gebeurtenissen uit het verleden. Daarnaast vertelde Koelemeijer over het schrijven van haar boek ‘Het zwijgen van Maria Zachea’, een verhaal over het levenseinde van haar eigen oma. Koelemeijer is er in haar lezing zeker in geslaagd op een duidelijke en charmante manier meer inzicht te geven in de manieren waarop zij tracht herinneringen van haar hoofdpersonen omhoog te halen en te beschrijven.

Na dit plenaire gedeelte was de dag verder gevuld met diverse symposia en posterpresentaties over zeer uiteenlopende gerontologische onderwerpen, variërend van preventie en lichamelijke gezondheid tot sociale relaties van ouderen en hun participatie in de maatschappij. In totaal konden voor deze onderdelen van het programma meer dan 100 bijdragen geteld worden, samengenomen in achttien symposia en 20 posters. Meer informatie over de inhoud van alle bijdragen kan gevonden worden in een vorig nummer van het TGG. Over het algemeen kan gezegd worden dat alle bijdragen goed verzorgd en zeer informatief waren, met voldoende ruimte voor vragen en discussie.

De dag werd afgesloten met een lezing van Paul Schnabel, directeur van het Sociaal Cultureel Planbureau. Zoals aangegeven door professor Deeg een spreker van formaat voor dit congres. Titel van de lezing van Schnabel was ‘Langer dan nodig: Korter dan mogelijk’. De inhoudelijk zeer interessante en vermakelijke lezing van Schnabel belichtte aan de hand van statistieken het idee dat we geen biologisch programma hebben dat noodzaak geeft lang te leven en de uitdagingen die hiermee gepaard gaan. Een ander doel van de lezing was om een positiever beeld te geven van ouderen in onze samenleving dan het beeld dat vaak door de Nederlandse media geschetst wordt. Schnabel liet bijvoorbeeld zien dat Nederlandse ouderen nog zeer actief zijn voor en in de maatschappij: 60% van de mensen in de leeftijdscategorie 60-69 jaar doet aan vrijwilligerswerk en velen helpen kinderen en kleinkinderen in en om het huis. Ook liet Schnabel zien dat vooral mensen in de leeftijdscategorie 55-74 jaar nog zeer vitaal zijn. Zo bezit 80% van de mensen in deze categorie nog minstens één auto, gaat 72% ieder jaar op vakantie en is 28% lid van een vereniging met wekelijkse activiteiten. Daarnaast bleek de oudste leeftijdsgroep in onze samenleving de groep te zijn die het minst aan armoede leidt: meer dan de helft van de ouderen bezit een eigen huis, met daarnaast een flink eigen vermogen. Het beeld dat ongeveer 100 jaar geleden geschetst werd van de armlastige en fragiele

oudere is dus totaal niet meer te vergelijken met de toestand van ouderen anno 2000. Naast deze positieve noten was er ook plaats voor realisme bij Schnabel. Veel mensen 'rommelen tegenwoordig de ouderdom in': door een gemis aan biologisch programmering zien we in de tweede levenshelft vooral achteruitgang van onze ogen, bewegingapparaat, oren, organen en hersenen. De zorg die hierbij in de toekomst geboden moet gaan worden aan de grote groep 55-plussers van nu wordt vanaf ongeveer 2025 een zorgbeeld, waarbij vooral de zorgkosten zeer hoog zullen worden. Toch kan gezegd worden dat Schnabel over het algemeen een positief beeld schetste van onze ouderdom. Conclusie van de directeur van het SCP was dat 'we de treden van de 'trap des ouderdoms' zo lang mogelijk opgaande treden moeten maken die zo hoog mogelijk rijken.'

Na de afsluitende lezing van Paul Schnabel werden nog enkele prijzen uitgereikt. Winnaars van de verschillende prijzen waren Hilde Verbeek (Janneke Witsenburg Posterprijs), dr. Rixt Zijlstra (Professor Schreuderprijs) en Bsc. Emiel Hogendijk (Professor Joep Munnichs Scriptieprijs). Een feestelijk eind van een zeer geslaagde dag. Het tiende nationaal Gerontologiecongres zal gehouden worden op 1 oktober 2010.

Auteurs

Hester Trompetter

Student research master behavioral science, Radboud Universiteit, Nijmegen

Thans: Universitair docent, Tilburg School of Social and Behavioral Sciences

Department of Medical and Clinical Psychology

E-mail: H.R.Trompetter@tilburguniversity.edu

NVG-KNOWS

Universiteit Maastricht

<https://www.gerontologie.nu/nl/>
